

پاسخ مقام معظم رهبری به نامه رئیس قوه قضائیه:

مجازات مفسدان اقتصادی سریع و عادلانه انجام شود

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رئیس قوه قضائیه در نامه‌ای به رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به جنگ اقتصادی دشمنان علیه ملت ایران و انجام برخی جرائم از سوی عده‌ای از اخلاک‌گران و مفسدان اقتصادی در این شرایط همسو با اهداف دشمنان، درخواست کرد...

صفحه ۲

یکشنبه ۲۱ مرداد ۱۳۹۷ | ۲۹ ذی‌القعدة ۱۴۳۹ | ۱۲ آگوست ۲۰۱۸

تتیرها

۱۱ هزار تومان؛ ارز مسافرتی پس‌کوچه‌ای

صفحه ۴

بانک مرکزی عراق معامله دلار با ایران را ممنوع کرد

صفحه ۱۵

توضیحات مطهری درباره سؤال از وزیر دادگستری:

نمایندگان راضی به ادامه حصر نبودند

صفحه ۲

ایمیل‌های دروغین برای فریب تجار

صفحه ۵

بانک شهر، عامل تعطیلی پروژه‌های شهر

صفحه ۱۳

صبحانه با عباد

صفحه ۲

حرف اول

مسئله چیست و برای کیست؟

حبیب‌الله معظمی

در غیرعادی و دشواری بودن شرایط عمومی کشور در ماه‌های در حال گذر و پیش‌رو تردیدی نیست؛ چراکه هم مقامات و هم مردم ایران آن را به زبان آورده‌اند؛ حال نامش را بگذاریم بحرانی که با آن مواجه‌ایم یا مسئله حاد یا جدی ملی یا شرایط اضطراری و از این قبیل. این شرایط عمدتاً به‌دلیل خروج آمریکای ترامپ از برجام و در مرتبه بعد عملکرد نامناسب برخی مدیران و نداشتن پیش‌بینی‌های شایسته آنها برای شرایط جدید، پدیدار شده است. بنابراین کشور با شرایط جدید سختی روبه‌رو است و چون انسان دنبال شرایط بهتری است، بالطبع باید بحران کنونی را کنترل کنیم و عوارض منفی آن را کاهش دهیم تا جامعه به سلامت از آن عبور کند. مسئله همین است؛ شرایط غیرعادی و سخت که باید دست‌به‌کار شد و بر آن فائق آمد. حال سؤال این است که چه کسی و چه طرفی باید در حل آن مشارکت و برای برطرف‌شدن آن احساس مسئولیت کند؟ همان‌طور که ناظران بین‌المللی و نیز ایجادکننده عمده این مسئله، یعنی ایالات متحده ترامپ، هم در لافافه و هم با شفافیت گفته‌اند که هدفشان تغییر جمهوری اسلامی است، مسئله و شرایط سخت کنونی کشور، ایجاد ملی و فراجحای به خود می‌گیرد؛ یعنی مسئله فراتر از یک جناح و دولت مستقر است و جنبه تمامیت ارضی و منافع ملی پیدا می‌کند.

ادامه در صفحه ۱۴

با انتصاب بندپی به‌عنوان سرپرست اتفاق افتاد

پزشکی‌سازی در وزارت کار

گروه اقتصاد: سرانجام پس از دو روز گمانه‌زنی درباره جانشین ربیعی در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و درحالی‌که از افرادی مانند سیدتقی نوربخش (مدیرعامل کنونی سازمان تأمین اجتماعی) و احمد مدیری (معاونت رفاه وزارت کار)...

صفحه ۴

سال پانزدهم | شماره ۳۲۱۸ | ۱۶ صفحه | ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

۴ نکته مغفول در بحران ارزی

محمود ختانی

دانشیار بازنشسته دانشکده اقتصاد علامه

در شش ماه گذشته ابعاد بحران ارزی اخیر به صورت گسترده نقد و بررسی شده است. ریشه‌ها و چگونگی مقابله با آن و همچنین سطح مناسب نرخ ارز در مقالات متعدد بارها تحلیل شده است. البته طبیعتاً بحث‌های مرتبط با فساد و رانت به‌ویژه درباره صادرات و واردات و مشکلات سیاست‌های خارجی کشور در رسانه‌ها و شبکه‌های مجازی مورد توجه بیشتری بوده است. به موارد زیر دقت کنید:

اول - بازار ارز و خروج سرمایه: به بیان ساده، نرخ ارز را عرضه و تقاضای آن تعیین می‌کند. اما نکته کلیدی، عوامل تعیین‌کننده عرضه و تقاضاست که بی‌اندازه متعدد و پیچیده است. در عین حال این عوامل نیز در اقتصاد کشورها متفاوت است. مصداق ساده و عینی آن ایران خودمان است که برخلاف بسیاری از کشورهای دیگر تولید و صادرات نفت آن در اختیار دولت است. در نتیجه بخش بزرگی از عرضه ارز در اختیار دولت و از طریق بانک مرکزی است. حال پرسش دشوار این است که بانک مرکزی با مسئولیت گسترده‌اش در قبال اشتغال، تولید، خدمات دولتی، یارانه‌ها، شرایط سیاسی و اجتماعی و... و بخوانید آسایش و رفاه امروز و آینده کشور در هر شرایطی باید چه میزان ارز و با چه نرخ‌ی به بازار عرضه کند؟ تجربه نروژ، کویت و صندوق توسعه ملی وجود دارد. اما شرایط ایران در مقایسه با آنها چگونه است؟ کی‌برداری ممکن است؟ در بحران جاری ارز، بخش بزرگی از فشار بر نرخ ارز یا به بیان دیگر بخش بزرگی از تقاضای ارز ناشی از خرید ارز برای انتقال به خارج از کشور یا پیش‌بینی‌ها سوداگرانه است. به بیان علمی اقتصاد بخش خاص خروج سرمایه در تراز پرداخت‌هاست که موجب افزایش سنگین تقاضای ارز و جهش نرخ آن شده است. چه باید کرد؟ اقتصاد کشور احتمالاً ۱۱۵ میلیارد دلار ذخیره ارزی دارد که رقم مناسبی است. البته کل آن در دسترس و قابل برداشت نیست. حال فرض کنید بانک مرکزی از کل ذخایر ارزی قابل استفاده کشور، بخشی را به بازار عرضه کند که مثلاً نرخ ارز در سطح ۵۰ هزار ریال تثبیت شود؟ تقاضای خروج سرمایه چه میزان است؟ ۶۰ میلیارد دلار، یعنی احتمالاً کل رقم قابل استفاده ذخایر کشور، تکافو می‌کند؟ فرض کنیم کافی باشد و نرخ به ۵۰ هزار ریال برسد، پایدار خواهد بود؟ در هجوم بعدی بانک مرکزی چه کند؟ در شرایط فرار سرمایه، نرخ درست ارز، چه نرخ‌ی است؟ با نرخ نادرست و بالای ارز البته تولیدات و کالاهای مرغوب و نامرغوب کشور به خوبی صادر و تحصیل ارز می‌شود. اما به علت فرار سرمایه، همین ارز بدون هرگونه مابازایی به کشورهای دیگر می‌رود. صادرات در این شرایط به معنای متعارف یعنی صادرات کالاهای تولیدشده نیست، بلکه این سرمایه‌ها و دارایی‌های ملی فیزیکی است که به قیمت پایین صادر می‌شود. فساد و رانت در مقوله ارز و واردات و صادرات ناشی از بی‌ثباتی‌ها و نه سطح خود نرخ ارز است. حتی در شرایط رقابتی بازار ارز نیز در صورت روند صعودی یا اشفته آن، فساد و رانت ایجاد می‌شود. بی‌ثباتی قیمت‌ها و تورم‌های بالا نیز همراه با رانت و فساد پنهانی است که گسترده‌گی و حجم آن بسیار بسیار بالاتر از ارقام عنوان‌شده برای فساد در بحران ارزی اخیر است. در بحران ارزی بزرگ آسیای جنوب‌شرقی در ۱۹۹۷ هنگام سقوط ارزش پول جمعی از کشورهای آن منطقه - بین ۳۲ تا ۸۳ درصد - و سقوط بورس آنها، برای مقابله با فرار سرمایه، برای مدت کوتاهی نقل‌وانتقالات مالی برای فرار سرمایه از نظام بانکی متوقف شد. این سیاست همراه با ترتیبات دیگر کارساز و ثبات مالی در منطقه اعاده شد.

ادامه در صفحه ۴

عکس: مهدی حسینی

عارف نسبت به برخی اظهارنظرها در جبهه اصلاحات هشدار داد

خطر متلاشی شدن انسجام اصلاح‌طلبان

صفحه ۲

کاهش نگاه منفی آمریکایی‌ها به ایران

صفحه ۱۵

یادداشت

چشم‌انداز دعوای ایران در دیوان لاهه

سیدنصرالله حجازی
استاد دانشگاه

پیش‌بینی روند حقوقی رسیدگی دیوان دادگستری لاهه به شکایت جمهوری اسلامی ایران علیه آمریکا دشوار و پیچیده است. اینکه فرجام شکایت ایران در لاهه چه خواهد شد با شانس پیروزی ایران چقدر است و آیا می‌توان به رأی احتمالی دادگاه در راستای رفع تحریم‌ها امیدوار بود، مستلزم توجه به مسائل متعددی مانند صلاحیت دیوان در رسیدگی به این موضوع، اعتبار عهدنامه مودت ۱۹۵۵ بین ایران و آمریکا و ضمانت اجرای احکام دیوان است. **اول: صلاحیت دیوان:** دیوان بین‌المللی دادگستری به‌عنوان رکن قضائی سازمان ملل متحد واجد دو نوع صلاحیت است؛ یکی رسیدگی به اختلافات میان دولت‌ها و دیگری ارائه نظرات مشورتی به ارکان سازمان ملل و سازمان‌های تخصصی وابسته، صلاحیت توافقی دیوان ناظر بر رسیدگی به اختلافات میان دولت‌هاست؛ اما این امر مشروط به رضایت دولت‌های طرف دعواست. به عبارت دیگر توافق دولت‌ها برای رسیدگی دیوان به اختلافات آنها شرط اصلی و قبلی رسیدگی دیوان است و این دادگاه قبل از رسیدگی در ماهیت اختلاف باید رضایت طرف‌های دعوا را احراز کند. براساس ماده ۳۶ مقررات دیوان، صلاحیت دیوان درباره «اختلافاتی است که اصحاب دعوا به آن رجوع کنند یا همه مواردی که در منشور سازمان ملل متحد یا در قراردادهای و مقاله‌نامه‌های جاری پیش‌بینی شده باشد». اگرچه این ماده به طور کلی و بدون محدودیت به صلاحیت دیوان اشاره می‌کند؛ ولی دیگر مقررات دیوان حاکی از این است که دیوان برای رسیدگی به اختلافات دولت‌ها با محدودیت‌هایی نیز روبه‌رو است. یکی از این محدودیت‌ها از حیث اصحاب دعواست، به این مفهوم که دیوان فقط به اختلافات میان دولت‌ها رسیدگی می‌کند. محدودیت دوم ناظر به موضوع دعوا است، به این معنی که دیوان فقط به اختلافات حقوقی دولت‌ها رسیدگی می‌کند. بند دوم ماده ۳۶ اساسنامه دیوان در تعریف «اختلافات حقوقی» آنها را شامل اختلاف درباره تفسیر یک معاهده، اختلاف درباره هر موضوع مربوط به حقوق بین‌الملل، اختلاف درباره واقعیت هر عملی که در صورت اثبات، نقض یک تعهد بین‌المللی محسوب شود و سرانجام اختلاف درباره هر موضوع مربوط به حقوق بین‌الملل، اختلاف درباره رضایت رسیدگی می‌کند که هر دو طرف دعوی قبلاً مراتب رضایت خود را درباره رسیدگی دیوان، اعلام کرده باشند و محدودیت چهارم هم مربوط به مجاری اعلام رضایت دولت‌هاست که شامل پذیرش صلاحیت اختیاری یا صلاحیت اجباری می‌شود. **دوم: عهدنامه مودت ایران و آمریکا:** «عهدنامه مودت و روابط اقتصادی و حقوق کنسولی میان ایران و ایالات متحده» که در سال ۱۹۵۵ میلادی یعنی مرداد ۱۳۳۴ به امضای دولت‌های ایران و آمریکا رسید و در سال ۱۳۳۵ مجلسین ایران آن را تصویب کرده‌اند، مستند طرح دعوای اخیر ایران علیه آمریکا در دیوان لاهه است.

ادامه در صفحه ۶

یادداشت

حقوق‌دان‌ها و غیرحقوق‌دان‌ها

ناصر ذاکری
پژوهشگر

که قطع‌نامه‌ها را کاغذپاره بی‌اثر می‌دانست، تکرار نمی‌کردند. اما قویا بر این باور بودند که برای حل مشکل اقتصاد کشور نیازی به تعامل با جهان خارج نیست. درواقع توصیه قالیباف به دولت این است که دست از رویکرد اول بکشد و رویکرد دوم را پیشه کند. به بیان دقیق‌تر یا دولت یازدهم از همان ابتدا که با شعار مذاکره و تعامل برای حل بحران توانست رأی اکثریت قاطع شهروندان را کسب کند، باید برخلاف خواست و اراده رأی‌دهندگان، همان مسیر بی‌اعتنایی به قطع‌نامه‌ها را دنبال می‌کرد و در «دام مذاکرات بی‌فایده» نمی‌افتاد یا اینکه شهروندان صاحب حق رأی «اشتباه» انتخاب رویکرد مذاکره را مرتکب نشده و طرفداران رویکرد دوم را به قدرت می‌رساندند تا دشمنان قسم‌خورده این سرزمین با تحمیل چند قطع‌نامه ظالمانه دیگر کشورمان را که در گوشه رنگ گیر افتاده بود، گرفتار فصل هفتم منشور ملل متحد و تبعات جبران‌ناپذیر آن کنند. نسخه‌ای که او برای درمان مشکلات امروز کشور می‌پیچد، در اصل همان رویکرد دوم در انتخابات خرداد ۹۲ است. او می‌گوید نباید منتظر به‌اصطلاح سیب و گلابی غربی‌ها ماند. دولت باید به‌جای تلاش برای رفع تنش در سطح جهانی و مقابله دیپلماتیک با تعرض جدید آمریکا، به فکر رفع مشکلات داخلی باشد. فرمانده سابق نیروی انتظامی یا این رهنمود موارد متعددی از واقعیات را نادیده می‌گیرد که در زیر به چند مورد اشاره می‌کنم: ۱- امروز با گذشت بیش از پنج سال از آن خرداد پرماجرا، بر همگان ثابت شده است که تلاش برای رسیدن به توافقی عزتمندانه مانند برجام تا چه میزان می‌توانست دستاوردهای مثبتی برای کشورمان داشته باشد.

ادامه در صفحه ۱۰

برادر گرانقدر
جناب آقای دکتر انوشیروان
محسنی‌بندپی

سرپرست محترم وزارت تعاون
کار و رفاه اجتماعی

انتصاب بجا و شایسته آن‌جناب را از سوی ریاست محترم جمهور به‌عنوان سرپرست وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مصمیمانه تبریک عرض کرده، توفیقات روزافزون شما را از باری‌تعالی خواستاریم.

مازندران - ساری هیئت‌مدیره
بیمارستان تخصصی و فوق‌تخصصی شفا

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۱۹۲۸۷۷ - ۸۸۱۹۳۹۷۹

sharghdaily.ir

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۱۵

رجوع به صفحه ۳

سازمان آگهی‌ها

۸۸۱۹۲۸۷۷ - ۸۸۷۹۲۴۳۴

بانک قرض‌الحق‌مهر

رجوع به صفحه ۵